
Onderwerp	: Ruiming begraafplaats Baarland
Plaats	: gemeentehuis in Ovezande
Datum	: maandag 27 mei 2013
Aanvang	: 15:30 u
Aanwezigen	: Dorpsraad Baarland Werkgroep begraafplaats Baarland Gemeente Borsele (afdeling Woonomgeving)
Afwezigen	: -
Steller	: Kees Woudenberg

---

1. Opening

De gemeente heet een ieder welkom en geeft een korte toelichting op de stand van zaken en het doel van dit overleg.

2. Stand van zaken

a. Overleg

In twee eerdere besprekingen zijn aan de orde geweest: wetgeving, gemeentelijk beleid, register van begravingen (geen kaart), proefsleuven onderzoek, publicaties, watertappunten, de (boom)beplanting en de tijdsplanning. Afgesproken is om in het voorjaar van 2013 weer bij elkaar te komen voor de uiteindelijke afstemming.

b. Proefsleuven onderzoek

Bij het proefsleuven onderzoek zijn (broze) stoffelijke resten aangetroffen. De bodemsituatie en grondwaterstand zijn geschikt voor begraven. Er is veel wortelgroei van de bomen aanwezig in het grafveld. Met name dit laatste heeft invloed op de werkwijze. De stoffelijke resten worden handmatig verzameld en bijgezet in een verzamelgraf. De grond waarin de stoffelijke resten zijn gevonden wordt uitgewisseld met grond van onder de graven.

c. Aanschrijvingen en publicatie

Er zijn weinig nabestaanden bekend bij de gemeente. Op de publicaties zijn weinig of geen reacties gekomen. De dorpsraad en werkgroep kijken naar de grafstenen om eventueel nog nabestaanden te informeren.

d. Werkplan

Het werkplan voor het ruimen van de begraafplaats Baarland wordt toegelicht:

- er worden circa 221 graven geruimd op het oostelijk gedeelte, afdeling A2, rij M tot en met V.
- de werkzaamheden worden uitgevoerd vanaf 26 augustus tot 16 september 2013.
- het asfaltpad wordt beschermd met rijplaten.
- het te ruimen deel wordt afgezet met ondoorzichtige schermen.
- tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is de begraafplaats gesloten, met uitzondering van plechtigheden. De werkzaamheden worden stil gelegd voor de

Ruiming begraafplaats Baarland

Pagina 2 van 3

duur van de plechtigheden. Aan het einde van de dag wordt de begraafplaats opengesteld voor publiek.

- de duur van de werkzaamheden bedraagt circa drie weken.
- de uitvoering gebeurt conform de Handleiding Opgraven en Ruimen van de Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen (LOB).
- de grafmonumenten kunnen door nabestaanden worden opgehaald.
- de stobben van de gerooide bomen worden verwijderd.
- het grafveld wordt geëgaliseerd en ingezaaid.
- de stoffelijke resten worden in een verzamelgraf bijgezet.
- de overige resten worden afgevoerd naar de vuilverbranding.
- de overblijvende grafmonumenten worden afgevoerd en vernietigd.
- bij de berging wordt een urnentuin aangelegd.
- de nieuwe beplanting wordt aangeplant in de winter 2013-2014.

e. Begraafcapaciteit

De begraafcapaciteit van de afdeling met geruimde graven bedraagt 36 jaar: 183 graven, 2 verzamelgraven en 15 urnenkelders.

f. Ontwerp urnentuin

De urnentuin is gesitueerd rond de berging. De bestaande grindverharding loopt over in de urnentuin. De urnenkelders worden dus in het grind geplaatst. Door de aanplant van een lage haag ontstaat een aparte en enigszins besloten ruimte. De padenstructuur is aangepast zodat de toegang tot de graven uiteindelijk niet alleen via de urnentuin mogelijk is.

g. Inrichting verzamelgraf

Het verzamelgraf wordt aangebracht aan de zuidoostelijke rand van het te ruimen gedeelte. Hierdoor kan het verzamelgraf ook worden benut bij de toekomstige ruiming van het aansluitende gedeelte. Om praktische redenen wordt gekozen voor betonnen kelders.

h. Beplantingsplan

Langs het hoofdpad is eerder overeengekomen om veldesdoorns (*Acer campestre* 'Elsrijk') aan te planten. Voor het carré buitenom is door de gemeente een selectie gedaan op basis van de criteria: kroonumfang, inheemse soort (streekeigen) en (zee)windbestendigheid. Dit leidt tot de volgende opties:

- zilverlinde, *Tilia tomentosa* 'Nijmegen'
- notenboom, *Juglans regia*
- gewone esdoorn, *Acer pseudoplatanus* 'Rotterdam'

De zilverlinde heeft vooralsnog de voorkeur van de dorpsraad en werkgroep. Uiterlijk in september delen de werkgroep en dorpsraad hun keuze mede aan de gemeente. Zonder tegenbericht wordt uitgegaan van de nu aangegeven voorkeur.

Rond de urnentuin wordt een lage haag van kleinbladige hulst, *Ilex crenata* 'Dark Green', aangeplant. Dit is een vervanger van de schimmelgevoelige buxus.

Ruiming begraafplaats Baarland

Pagina 3 van 3

i. Waterleiding

Ten aanzien van het watertappunt hechten de werkgroep en dorpsraad aan een duurzame oplossing. Voorgesteld wordt om de mogelijkheid te onderzoeken om een bron te slaan op de begraafplaats. In de dorpskern wordt op een diepte van circa drie meter zoet water aangetroffen. De gemeente stelt een onderzoek in.

3. Tijdsplanning

Volgens de tijdsplanning wordt het ruimingsplan door het college vastgesteld op 25 juni 2013. De aanbesteding vindt begin juli plaats (voor de bouwvakvakantie). In augustus start de publicatie (Bevelandse Bode, website en begraafplaats) en wordt de opdracht aan de aannemer verleend. Vanaf eind augustus - begin september start de uitvoering. Ook de waterleiding wordt dan aangelegd. De grafmonumenten kunnen worden opgehaald door nabestaanden. Het monument op het verzamelgraf wordt in het najaar geplaatst. Op het monument komen de namen te staan van de overledenen waarvan de resten zijn bijgezet. Het plantwerk vindt afhankelijk van de weersomstandigheden plaats in de winter 2013-2014.

4. Rondvraag

In september van dit jaar worden de grafstenen verwijderd van de graven waarvan de uitgiftetermijn is verstreken, met uitzondering van de graven die zijn uitgegeven voor 1970, de graven die voor minimaal 40 jaar zijn uitgegeven en de kindergraven. De werkzaamheden voor het ruimen en het verwijderen van de grafstenen sluiten op elkaar aan. De grafstenen die bij de ruiming worden verwijderd, worden tijdelijk opgeslagen totdat ook de andere monumenten worden afgevoerd en vernietigd.

Na het ruimen van graven en verwijderen van grafstenen wordt in overleg met de werkgroep en dorpsraad een ontwerpplan gemaakt voor het inplanten of inzaaien van graven. De uitvoering hiervan is voorzien in de winter 2014-2015.

In het nieuwe asfaltpad groeit gras. De gemeente zal hier bij de onkruidbestrijding met de selectspray aandacht aan schenken.

De toegangspoort gaat moeizaam open en dicht. De gemeente zal hier door een deskundige naar laten kijken.

5. Afsluiting

Alle aanwezigen worden bedankt voor hun inbreng. Een verslag van het overleg wordt toegezonden aan de dorpsraad en werkgroep begraafplaats.